

BÉKÉS MEGYE

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK KÖZLÖNYE

XL. évfolyam, 3. különszám

www.bekesmegye.com

Békéscsaba, 2011. március

Meg kell őrizni a reformkor szellemi örökségét

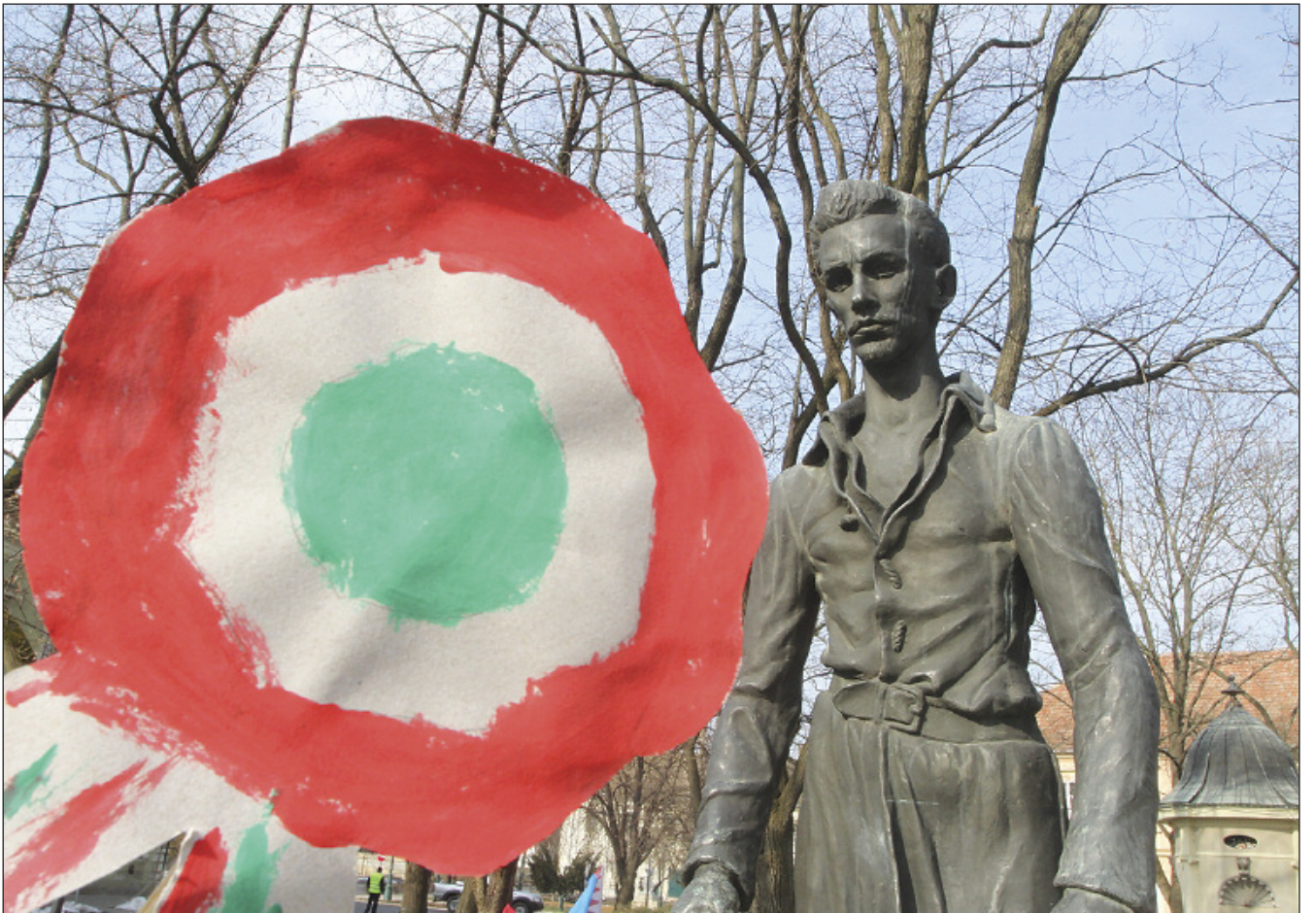
Ünnepi megyegyűlésen emlékeztek Gyulán

Ünnepi megyegyűléssel emlékezett meg Békés Megye Képviselő-testülete az 1848-as forradalom és szabadságharc eseményeiről március 11-én, húsz év elteltével ismét Gyulán. Az ülést megelőzően a jelenlévők koszorúzással tisztelegtek a szabadságharc hőseinek emléke előtt, majd a polgármesteri hivatal előterében felavatták a megyegyűlés emlékét megőrző márványtáblát, a városháza udvarán pedig emlékfát ültettek.

Az avatási ceremóniákat követően Farkas Zoltán elnök nyitotta meg a megyei közgyűlést, húsz év után ismét Gyulán. Dr. Görgényi Ernő polgármester köszöntőjében gróf Széchenyi Istvántól idézett: „Ki a közönségnek akar használni, legelső kötelessége magáról egészen elfelejtkezni”, majd arra hívta fel a figyelmet, hogy a sorok által megfogalmazott eszme az egész reformkor szellemiségét áthatotta. – Széchenyi üzenete ma is aktuális, el kell vonat-

koztatni az országos ügyektől, hiszen ahhoz, hogy a társadalom dolgokhoz való hozzáállása megváltozzon, helyi és megyei szinten kell cselekedni, ez a változás elengedhetetlen feltétele – hangsúlyozta a polgármester. Dr. Görgényi Ernő szerint a tenni akarás mellett képessé kell válni arra is, hogy legyőzzük az egész társadalomra jellemző passzivitást, és ezzel méltóvá váljunk a reformkor szellemi örökségére.

FOLYTATÁS A 3. OLDALON →

Eredményes volt az összefogás

Olcsóbban szerezhetik be a földgázt

Országosan egyedülálló módon idén is lebonyolítják Békés megyében a közös földgázbeszerzést, mely közel két éve biztosít olcsóbb földgázt a beszerzésben részt vevő önkormányzatok számára. Az erre vonatkozó együttműködési megállapodást március 10-én, Békéscsabán írta alá a Békés Megyei Önkormányzat ötvenhat települési önkormányzattal, tizenkét megyei fenntartású intézménnyel, továbbá négy kistérséggel. Az elmúlt esztendő tapasztalata szerint a megyei összefogás eredményeként közösen beszerzett földgáz jelentős költségmegtakarítást jelent a létrejövő konzorcium számára.

A megyei önkormányzat két éve indult sikeres kezdeményezése része annak a növekedésorientált gazdaságfejlesztési programnak, melyet a válság kihívásaira reagálva dolgoztak ki Békés megye gazdaságának fellendítése érdekében. Mint kiderült, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően a konzorcium tagjai teljes ellátás alapú földgáz-energia beszerzési társulást hoztak létre, a gesztor Békés Megyei Önkormányzat koordinálásával. A kezdeményezéshez – évente növekvő tendenciát mutatva – a megye településeinek több mint kétharmada csatlakozott, emellett folyamatosan részt vesznek benne a megyei önkormányzat által fenntartott intézmények is.

FOLYTATÁS A 2. OLDALON →

Senki nem maradt szalag nélkül

A Farkas Gyula Közoktatási Intézmény egyik szalagavatós tánca

Az utolsó tanév mindig sürű, aggodalommal teli a középiskolások számára. Döntés arról, hogyan tovább, vizsgák, búcsú az osztálytársaktól – ezek mind-mind a végzős tanulók hétköznapijainak velejárói. A ballagás mellett akad azonban még egy szimbolikus esemény, amikor a gyerekek kicsit ki-

fújhatják magukat és ünnepelhetnek még akkor is, ha a rá való felkészülés sok energiát és időt igényel: a szalagavató.

A Békés Megyei Önkormányzat által fenntartott három oktatási centrumban idén több mint ezren kapták meg szalagjaikat.

ÖSSZEÁLLÍTÁSUNK AZ 5. OLDALON →

A belvíz ellen kellett védekezni

A belvíz és az ellene való védekezés jegyében telt el katasztrófavédelmi szempontból a 2010-es év Békés megyében. Minden hónapban több csapadék esett le annál, amit a területen átlagként jegyeznek – decemberben például 39 helyett több mint 100 milliméter hullott le. A tűzoltóságok összesen 3317-szer vonultak tavaly a helyszínre, ami 6 százalékkal magasabb érték a 2009-esnél. Jellemző folyamat, hogy a tüzesetek száma csökkent (1077-ről 567-re), míg a műszaki mentésekre nőtt (1695-ről 2294-re) – ez utóbbi a rendkívüli időjárási veszélyhelyzetek számának növekedéséből vezethető le.

Ezeket az adatokat is ismertette február 25-én a megyeházán, Békéscsabán

Tízmillió forintot különített el a megyei képviselő-testület katasztrófaelhárításra

dr. Takács Árpád pv. ezredes, igazgató, amikor a Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság a 2010-es esz-

tendőt értékelte. A találkozón dr. Tóth Ferenc, a BM Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság polgári vé-

delmi főfelügyelője a Körös Mentőcsoport kapcsán elmondta: megalakulásával Békés az ország összes többi megyéje számára recepttel szolgált. Mert megmutatta, hogyan lehet egy önkéntes alapú szervezetet megalapítani, és finanszírozását megoldani úgy, hogy ha kell, az ország más részében is tudjon segíteni: először saját költségvetésből, de a módszer lényege, hogy az ottani települési polgármester a tevékenységük költségeit a vis maior alapról az államtól visszaigényelheti. Kiderül, ezt a metódust azóta a vis maior alapról szóló kormányrendeletbe is belefoglalták.

Kónya István, a megyei közgyűlés alelnöke elmondta, hogy ez évi költségvetésében a megyei képviselő-testület 10 millió forintot különített el katasztrófaelhárítási céllelőirányzatként.

A rendkívüli időjárás 2010-ben Dombegyházon is pusztított

FELHÍVÁS

A Békés Megyei Védelmi Bizottság és a Békés Megyei Vízművek Zrt. közös felhívása a szabálytalan közműhasználatról.

A megye teljes területén problémát okoz a belvíz, az enyhülés-sel beköszöntő csapadékos időjárás, és az olvadás miatt a helyzet várhatóan fokozódni fog.

A Békés Megyei Vízművek Zrt. szolgáltatási területén 24 településen üzemeltet szennyvízcsatorna-hálózatot és 21 szennyvíztisztító telepet. Csapadékos időben a szabálytalanul csatorna-hálózatba kerülő, nagy mennyiségű csapadékvíz miatt a csak szennyvíz elvezetésére méretezett hálózatok és átemelők nem képesek a hirtelen megnövekedett szennyvízmennyiség zavar-talan továbbítására. Az esővízzel felhígult szennyvíz a hálózaton keresztül felszínre törhet közterületen vagy akár magáningatla-nokon. A jelentősen hígabb szennyvíz ráadásul a tisztítótelepek technológiájában is komoly zavart okozhat.

A szabálytalan közműhasználat következménye a felelőtlen környezetkárosításon és az esetleges fertőzésveszélyen túl az előre nem tervezhető jelentős költségnövekedés, melyet – a szabá-lyokat betartó és azokat megszegő – fogyasztóra terhelnek a szol-gáltatási díjakban.

A szabálytalanságok megszüntetése közös érdekünk!

Békés Megyei Védelmi Bizottság Békés Megyei Vízművek Zrt.

A Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány

a vállalkozói tevékenység segítésére az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

• Kedvezményes vállalkozói hitelek:

MIKROHITEL – 7 millió Ft-ig
MIKROHITEL PLUSZ – 15 millió Ft-ig
KISVÁLLALKOZÓI HITEL – 50 millió Ft-ig

• Ingatlan-bérbeadás

– Békés Megyei Tudásház és Könyvtárban

• Informatikai együttműködések létrehozásnak segítése

• Projektgenerálás, tanácsadás

• Tájékoztatás az ÚJ SZÉCHENYI KOMBINÁLT MIKROHITEL programról

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ:

Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány
5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 1-3.
(Békés Megyei Tudásház és Könyvtár)
Honlap: www.bmva.hu. Tel.: 66/442-520

Köszönettel vesszük, ha adója 1%-át alapítványunk számára utalja!

Számlaszámunk:
12057016-01004654-00100003

Orosháza: a megye legiparosodottabb városa

Orosháza megyénk legiparosodottabb városa, Békésben itt a legmagasabb az iparban foglalkoztatottak aránya. A gazdasági válság az orosházi cégeket is sújtotta, de a nagy adófizetők már úgy nyilatkoznak, hogy a recesszió túl vannak, és jelentős növekedés előtt állnak.

– Orosházán Gyopárosfürdő mindig jelentős volt – fejtette ki dr. Dancs József polgármester. – A fokozatos fejlesztéseknek köszönhetően jelenleg négycsillagos, „A” kategóriás fürdőhelynek számít, és évente több százezer látogatót fogad. Az önkormányzat szándéka a fürdő további fejlesztése, ebben a következő lépés az uszoda lefedése lesz.

A város infrastruktúrája a szennyvíz kivételével kiépült. A hiányzó hatmilliárdos beruházással szeretnék elérni a teljes csatornázottságot és a szennyvíztisztító telep bővítését. Jelenleg a pályázat második körénél tartanak, bíznak a pozitív elbírálásban. Az már bizonyos, hogy a Szabadság téren – egymilliárd forintos beruházásból – hamarosan elkezdik az új főtér kialakítását. Jelenleg az Alföld szállót bontják. A helyi kórház is komoly pályázatokat nyert. A sürgősségi osztály felújítására és műszerbeszerzésére 250 millió forintot fordítanak, míg az egész kórház szerkezetváltására 1,6 milliárd forintot.

– A munkanélküliségi ráta 8-9 százalék között mozog – fogalmazott a polgármester –, a magunk részéről igyekszünk mindent megtenni a foglalkoztatás érdekében. Az önkormányzat használaton kívüli épületében ez év január elejétől a Szegedi Fonalfeldolgozó

Zrt. összesen száz alkalma-zottat foglalkoztat, ötven varrónőt, illetve ötven meg-változott munkaképességű

Dr. Dancs József

dolgozót. Több szempontból is előnyös számunkra, hogy a Kodolányi János Főiskola szenátusa úgy döntött, szeptembertől három szakon (andragógia, szociális munkás és turisztika) állami finanszírozásban 110 nappali tagozatos hallgató kezdheti meg tanulmányait.

Dr. Dancs József kifejtette: ez évre az önkormányzat fő célja, hogy a költségvetés egyensúlyát fenntartsa és intézményeit működtesse. Folytatják a megkezdett beruházásokat: a szennyvízhálózat bővítését, a főtér kiépítését, illetve a kórház beruházásait. Gyopárosfürdőn 530 milliós beruházásból új termálfürdőt fűrnak, ez elsősorban a fűtést szolgálja, évente 40 millió forintot takarítanak meg vele.

Bővebben: www.bekesmegye.com

Olcsóbban szerezhetik be a földgázt

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL →

Farkas Zoltán megyei elnök elmondta, hogy az elmúlt években nemcsak a résztvevők száma, hanem a beszerzendő gáz mennyisége is folyamatosan növekedett, mely a következő gázévben – amely július 1-jétől a következő év június 30-ig tart – csaknem eléri a tizenhatmillió köbméteres mennyiséget. – A közös beszerzési eljárást évről évre lefolytatjuk, megpróbálva elérni a legjobb beszerzési árat, hiszen célunk, hogy minden olyan lehetőséget megragadjuk, amellyel segí-

teni tudunk a településeken – hangsúlyozta a megyei elnök.

A konzorcium létrehozásával az önkormányzatok nemcsak megerősítették együttműködésüket, hanem meghatározták a közös energiaberzés feltételeit, valamint a beszerzés formális és tartalmi kereteit is. Ezt követően pedig elindul majd a közbeszerzési eljárás, melynek során kiválasztásra kerül az a gázszolgáltató, amellyel a közös beszerzésben részt vevő települések szerződést kívánnak majd kötni.

Békés megye belvízhelyzete került fókuszpontba

Harmincmillióval támogatják idén is a térség civil szervezeteit

Napjaink egyik aktuális témája, a Békés megyei belvízhelyzet került meg-
tárgyalásra egyik fő napirendi pontként a március 18-i megyegyűlésen, Bé-
késcsabán. A témához hozzászóló képviselők egyetértettek abban, hogy egy-
részt a megelőzésre, másrészt a védművek karbantartására kellene nagyobb
figyelmet fordítani a jövőben. Az idei második ülésen emellett elfogadták a
megye társadalmi-gazdasági programjának 2014-ig történő kiterjesztését,
továbbá egy kulturális és turisztikai pályázat kiírásáról is döntöttek, mely-
nek értelmében 30 millió forinttal támogatják a térség civil szervezeteit.

Kiterjesztették a társadalmi-gazdasági programot

Megalakulásuk után fél év-
vel az önkormányzatok
képviselő-testületeinek na-
pirendre kell tűzni társadal-
mi-gazdasági programjukat,
hogy megismertessék a ter-
vezetet a közvéleménnyel.
Ezért a megyegyűlés első
napirendi pontjaként tár-
gyalta meg Békés Megye
Társadalmi-gazdasági Pro-
gramjának 2014-ig történő
kiterjesztését, emellett a
már 2007-től meglévő ter-
vezetet is felülvizsgálták. A
program célkitűzései első-
sorban a megye gazdasági

fejlődésének előmozdításá-
ra irányulnak, érintve töb-
bek közt az egészségügy,
szociális ellátás, az oktatás, a
turizmusfejlesztés, a kör-
nyezetvédelem, a területfej-
lesztés, illetve a vállalkozói
versenyképesség kérdéskör-
öket. – Tudatosan töreked-
nünk kell arra, hogy a me-
gyét megfelelően pozicio-
náljuk, kiemelt feladatunk
annak elérése, hogy térsé-
günkben ne kelljen munka-
vállalás miatt elvándorolni –
hangsúlyozta Farkas Zoltán
megyei elnök. Varga Zoltán
(MSZP) a tervezetet jónak
tartotta, azonban hiányolta a
benne felsorolt tevékenysé-

gekhez szükséges finanszí-
rozások felsorolását. *Gajdos
Attila* (Jobbik) pedig a Bé-
késből való elvándorlás, a
munkanélküliség, illetve a
mezőgazdaság hanyatlása
témaköreire részletesebben
kitért volna a tervezetben.

A megye belvízhelyzete került terítékre

Tájékoztató keretében ez-
úttal *dr. Takács Árpád*, a me-
gyei katasztrófavédelem
igazgatója és *dr. Bak Sándor*,
a Körös-vidéki Környezet-
védelmi és Vízügyi Igazga-
tóság vezetője számolt be a
megye jelenlegi belvízhely-
zetéről és a védekezés ta-

pasztalatairól. Dr. Takács
Árpád arról adott tájékozta-
tást, hogy elkészítették Bé-
kés megye kitelepítési ter-
vét, továbbá kiemelten fog-
lalkoztak a belvízkérdéssel
is a megyei védelmi bizott-
ságban. Beszámolójából az
is kiderült, hogy tavaly a
belterületi belvízproblémák
összességében kezelhetők
voltak, ellenben a védmű-
vek ellenőrzésekor megál-
lapították, hogy a belvízel-
vezető rendszerek karban-
tartása nem mindig meg-
felelő. Dr. Bak Sándor vi-
szont arra hívta fel a figyel-
met, hogy a rendkívüli csa-
padékvíz gyors elvezetésére
az egyébként karbantartott
normál viszonyokra kiépít-
ett rendszerek nem képe-
sek. Mint kiderült, az el-
múlt időszakokban pályáza-
ti forrásokból megvalósult
belvízelvezető rendszerek
nagy mértékben hozzájárul-
tak a jelenlegi hidrológiai
helyzet sikeres kezeléséhez,
azonban még számos fej-
lesztési feladat elvégzése
szükséges lenne a megfele-
lő szintű védettség elérésé-
hez. *Balogh József* (Fidesz-
KDNP) kérte a közgyűlés-
től, hogy támogassák azon
javaslatát, miszerint a jelen-
legi kigyósi belvíztározó he-
lyett más, alkalmasabb terü-
letet jelöljenek ki a többlet-
víz tárolására. – A kialakult
helyzetből okulni kell és ja-
vítani szükséges a védmű-
veket, zárta le a hozzászólá-
sokat Farkas Zoltán. Végül a
tájékoztatót egyhangúlag
fogadta el a testület, vala-
mint döntött arról is, hogy a
kigyósi belvíztározó ügyét
szakértők segítségével bi-

zottsági hatáskörben vizs-
gálják meg.

Idén is támogatják a civil szervezeteket

Az elmúlt évek gyakorlata-
nak megfelelően ebben az
évben is kiírja civil szerve-
zeteknek szóló pályázatát a
megyei önkormányzat. A
kulturális és turisztikai pá-
lyázat legfőbb célja, hogy a
megyében működő civil
szervezetek együttműködé-
sét ösztönözze, és hosszú
távú partneri kapcsolatot

A pályázatnak ez utóbbi ka-
tegóriájában a pályáztatás két
körben zajlik, először a pá-
lyázók bemutatják a megva-
lósítandó programot, majd
egy szakmai konzultációt
követő második körben pá-
lyázhatnak a támogatásra.

Hárommillió támogatás a Körös Mentőcsoporthoz

Hárommillió forintos támo-
gatást nyújt a közgyűlés a
Békés Megyei Katasztrófa-
védelmi Igazgatóság civil
szerveződése, a Körös Men-

Dr. Takács Árpád, a megyei katasztrófavédelem igazgatója is beszámolt a belvízhelyzetről

alapozzon meg a civilek és a
megyei önkormányzat, va-
lamint intézményei között.
Mint kiderült, ezúttal meg-
szabott programcsomagok-
ra, egyfordulós pályázat ke-
retében pályázhatnak az ön-
kormányzatok, civil szerve-
zetek, illetve egyházak, erre
a célra tizenötmillió forintot
különítettek el a megye
költségvetésében. További
tizenötmillió forintot pe-
dig a nagyobb hagyomány-
nyal rendelkező kulturális
és gasztronómiai megyei
rendezvények, fesztiválok
támogatására biztosítanak.

tőcsoport számára, felszere-
lésének fejlesztése és beveté-
si költségek finanszírozására.
Mint ismert, az országosan
egyedülálló speciális mentő-
csapat már bizonyította rá-
termettségét, ugyanis a tava-
lyi borsodi árvíz idején ered-
ményes segítséget nyújtott a
térség településeinek a víz-
özön elleni védekezés meg-
szervezésében, illetve lebo-
nyolításában. Farkas Zoltán a
támogatással kapcsolatban
leszögezte: sokkal többet je-
lent ez a támogatás egész Bé-
kés megyének, mint amennyi-
nyibe ténylegesen kerül.

Meg kell őrizni a reformkor örökségét

Ünnepi megyegyűlésen emlékeztek Gyulán

FOLYTATÁS AZ 1. OLDALRÓL →

Dr. Kovács József, Békés me-
gye 2. számú választókerü-
letének országgyűlési képví-
selője beszédében elmon-
dta, hogy a mostani ünnep
egy folyamat része, ugyanis
a húsz évvel ezelőtti ünnepi
megyegyűlés helyszínére
visszatérve megkezdődött a
rendszerátalakítás utáni múlt
és a jelen magától értetődő
összetartozása. A képviselő
szerint nemcsak a korábbi

megyegyűlés helyszínére,
hanem az 1848. március
15-i események Békés me-
gyei központjába is vissza-
tértek.

A politikus visszaemlé-
keztén az akkori esemé-
nyekre elmondta, hogy a
forradalom híre egy posta-
kocsi utasainak segítségével
már három nappal az ese-
ményt követően eljutott a
térségbe, melynek akkori
vezetői nem tétlenkedtek és

március 22-re össze is hív-
tak egy megyei népközségi
gyűlést az akkori vármegyehá-
zára. Mint az a beszédből
kiderült, a forradalom leve-
gőjét átérzve akkor Gyu-
lán is elhangzott a Nemzeti
dal, és egy köznyilatkoza-
tot is elfogadtak, melyben
egyetértésüket fejezték ki
a forradalom eszméivel.
Dr. Kovács József vélemé-
nye szerint március 15-ével
párhuzamot vonva most

Farkas Zoltán megyei elnök és dr. Görgényi Ernő, Gyula polgármestere

nem egy idegen hatalom-
mal kell harcolnunk a füg-
getlenségért, hanem a gaz-
dasági szabadságért, a Ma-
gyarországot leláncoló ha-
talmatlan államadósság leküz-
désével.

Az ünnepi megyegyűlés
programját a gyulai Erkel
Ferenc Gimnázium diákjai-
ból verbuválódott huszár-
csapat műsora, valamint
Hevesi Imre gitárjátéka színe-
sítette.

Segítik az egyházakat

Hagyományosan a költségvetés elfogadása után ül össze egyeztetni a megyében működő történelmi egyházakkal a Békés Megyei Önkormányzat. Már sokéves gyakorlat ugyanis, hogy az értékek védelme és a partnerség jegyében, mindenekelőtt pedig szem előtt tartva az itt élők érdekeit, a megye minden esztendőben erejéhez mérten támogatja az egyházakat, hiszen azok meghatározó szerepet töltenek be az emberek lelki életének ápolásában, hozzájárulnak az összetartó, erős közösségek fennmaradásához, kialakulásához, és részt vállalnak a hagyományos értékek közvetítésében.

Ezúttal kerekén egy héttel a büdzsé elfogadása után, azaz február 18-án találkozott Farkas Zoltán és Kónya

István, a Békés megyei közgyűlés elnöke és alelnöke az egyházak megjelent képviselőivel a megyeházán, Békéscsabán.

Akárcsak a múlt évben, a költségvetésben a megyei grémium idén is összesen 12 millió forintot különített el a célra, tehát ezt osztja fel az érintett hat egyház, azaz: a baptista, az evangélikus, a református, a római katolikus, a román ortodox és az unitárius egyház területileg illetékes egyházmegyéi, egyházai között. Az összegeket hitéleti tevékenységük fenntartásához, folytatásához kapják segítségül, így templomfelújításra, rendezvényszervezésre vagy akár pályázati önerőre is fordíthatják őket, annak fejében, hogy a megadott határidőre elszámolnak a hozzájuk érkező támogatással.

Sípos Tas Tőhötöm református, Ribár János és Kondor Péter evangélikus esperesek

Nagyterségi egészség-szervező központtá válhat a megyei kórház

Dr. Kovács Józsefet, a Békés Megyei Pándy Kálmán Kórház főigazgató főorvosát február közepén a Parlament egészségügyi bizottságának elnökévé választották. A megyei kórház vezetőjét új feladatairól és az egészségügy tervezett átalakításáról kérdeztük.

– Milyen új feladatok várnak önre az egészségügyi bizottság elnökeként?

– Ez az új feladat azt jelenti, hogy a megyei kórház mellett az ország egészségügyi helyzetével is foglalkozom. Az egészségügyi bizottság a kormány és a Parlament közötti állomás. Ez egy olyan szakmapolitikai bizottság, ahol megvitatásra kerülnek az egészségügy átalakításával kapcsolatos kérdések, tehát a döntés-előkészítés során van igazán komoly szerepe.

– Hogyan egyeztethető össze a bizottsági elnöki munka és a kórházvezetői feladat?

– Úgy gondolom, hogy előnyt jelent számomra, hi-

szen mindennapos élő kapcsolatomban van az egészségügygel. Naponta látom azokat a problémákat, amiket meg kell oldani, így testközből ismerem az egészségügy valós helyzetét.

– Milyen következménye lehet az egészségügy tervezett átalakításának a Pándy Kálmán Megyei Kórházra?

– A súlyponti kórház név eltűnik ugyan, de a megyei kórházban megmarad minden ellátási forma, sőt a tevékenység bővülésére is lehet számítani. Az átalakítást felvázoló Semmelweis-terv egy stratégiai vitaanyag, mely az egészségügyi ellátás új rendszerében ellátási szinteket határoz meg. Az alapszint az alapellátás, majd a kistérségi járóbeteg-központok, illetve a városi kórházak és járóbeteg-központok következnek. A következő szintet a megyei kórházak, nagytérségi központok alkotják, ezt követően az egyetemi kórházak és országos hatáskörű intézetek. Minden intézmény saját szintjén lenne meghatározva, hogy milyen ellátást végezhet és mit nem. 1-1,2 millió lakosonként egy új gyógyító struktúra jönne

létre, egy olyan térségi szerveződés, amely az alapellátástól a klinikákig meghatározza például a betegek szállítását. A dél-alföldi terület

tékonyságának, színvonalának az emelése.

– Milyen konkrét fejlesztések várhatók a jövőben a Pándy Kálmán kórházban?

egyik nagytérségi egészség-szervező központja lehet a megyei kórház. Ide tartozna a szentesi légibázis, a mentők, a betegszállítás és a háziorvosok koordinálása is. Az alap- és kistérségi ellátással együtt tehát továbbra is működnek a megyében a városi kórházak, a funkciók és az ellátás szintje változik majd, a megyei kórház viszont a dél-alföldi térségen túlmutató feladatokat is el fog látni. A cél az ellátás ha-

– 2011-ben folytatódik a sürgősségi osztály korszerűsítése, ennek keretén belül a diagnosztikai épület tetején helikopter-leszállóhely kerül kialakításra. A 621 milliós beruházás európai uniós támogatási összege 508 millió forint, a projektgazda Békés Megyei Önkormányzat 113 millió forint önrőt biztosított a beruházáshoz. Hamarosan elkezdődhet szintén pályázati forrásból az új műtői tömb építése is.

Március 15-i ünnepek sora

Egy-egy nemzet történetének nagy pillanatait nemcsak a történelemkönyvek és a levéltárakba gyűjtött dokumentumok őrzik meg, a sorfordító események a nemzeti emlékezet részeivé válnak. Az emlékezet a hajdani eseményeket nemegyszer átszínezi és értelmezi a pillanatnak megfelelően. A magyar történelem eseményei közül az 1848/49-es forradalom és szabadságharc égett bele legerősebben az emlékezetbe, éppen ezért ennek az ünnepnek a története a legszínesebb.

Először 1849-ben idézték meg a forradalom még nagyon friss emlékeit, az első ünnepen az emlékezésnél fontosabb volt a mozgósítás. Békés megye Állandó Bizottmánya azt kérte a városok és községek világi, egyházi előljáróitól, hogy rendezzenek népünnepeket, s a résztvevőket világosítsák fel a kormány törekvéseiről, imádkozzanak a honvédekért és az „egésznek lelket adó Kossuth Lajos drága életéért”.

Az első ünnep után hosszú ideig csak a titkosrendőrök aktivitásának fokozódása mutatta, hogy jeles nap

közeledik. 1860-ban a fővárosban ezen a napon robant ki halálos áldozatot követelő megmozdulás. Az ünnep 1867 után kezdett formálódni: március 15-e nem volt hivatalos ünnep, ennek ellenére nagyon gyorsan kialakultak bizonyos ünnepi rituálék. Gyulán először 1873-ban ünnepeltek, 40-50 fiatal kizaráncolt a forradalom egyik vezetőjének sírjához. Gyomán egy tehetős polgár ezen a napon vendégül látta a város szegényeit. A leggyakoribb ünnepi színterek évtizedeken keresztül a körök és egyletek székházai voltak.

Az esti rendezvényeken rendszerint egy-egy 1848-ban szerepet vállaló szónok idézte meg a forradalom eseményeit. A közös vacsora után jöttek a pohárköszöntők, a sajtótudósítások rendszerint úgy végződtek, „egy víg töredék hajnalig elmulatott”.

Fordulópontot hozott 1898: az uralkodóra való tekintettel az 50. évfordulón nem március 15-ét, hanem a törvények szentesítésének dátumát, április 11-ét tette a parlament hivatalos ünnepé. Hiába volt a nagy ünnepi ceremónia, április 11. mint ünnep pár év alatt kihullott az emlékezetből. A március 15-i ünnep viszont egyre terjedélyesedett: ünnepi istentisztelet a református templomokban, délelőtt a kereskedők többsége önként bezárta üzletét, és az ünnep ki lépett a városi terekre.

Hivatalos ünnep csak az 1920-as évek végén lett március 15-e, viszont ezt az ünnepet ekkor sem lehet-

tett kisajátítani. A Márciusi Frontot megszervező népi írók, a háborúból való kilépést kereső szellemi és politikai vezetők rendre március 15-ét használták fel a maguk törekvéseinek megismertetésére.

A szocializmus éveiben megpróbálták szép lassan és módszeresen kiüriteni és elfakítani az ünnepet, ismét

nem volt munkaszüneti nap, aki feltette a kokárdát, azonnal felhívta magára éles szemű emberek figyelmét. „A három tavasz ünnepe” – márc. 15., márc. 21., ápr. 4. – program kitalálói éppen ellenkező tartalmú történeti események közé próbálták beilleszteni. Nem sikerült: az ország szélesebb nyilvánossága előtt 1989. március

15-én vált világossá, hogy a rendszer összeomlóban van.

Azóta március 15-e újra nemzeti ünnepé lett, az ünnepi rendezvények résztvevőinek száma, az átéltség intenzitása, az ünnepi rituálé alakulása minden évben tükrözött a magyar társadalom hangulatának és állapotának.

ERDÉSZ ÁDÁM

Csokivár és online disznótor

Történelmi pillanatnak lehettek tanúi az év legnagyobb hazai idegenforgalmi seregszemléje, a budapesti Utazás kiállítás látogatói március első hétvégéjén, hiszen először sikerült elérni,

Sárrétet, Szarvast, Gyomaendrődöt és a Liget fürdőt, Békést, Mezőkovácsházát, a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamarát, a Békés Megyei Egészségturisztikai Klasztert vagy a Békés Me-

végigkísérhettek egy hamisítatlan csabai disznótort. Mindezt a modern stand tette lehetővé, amelynek alapvető koncepciója a nyitottság, letisztultság, átjárhatóság volt. A hagyományos kiállítási eszközökkel ellentétben LED-es kivetítőkkel, televíziókkal oldották meg a képi megjelenítést a stand tervezői, az A-Team csapata. Gyopárosfürdőn idéntől animátorok „teljesítenek szolgálatot”, akik a kiállítás ideje alatt már be is mutatkoztak. További attrakcióként több pultnál is megismerkedhettek a látogatók Békés megye ízeivel, így pálinka, kolbász, lekvár, tepertő, méz kóstolására is lehetőség volt. A hagyományokkal szakító ötlet, hogy Békés megye minden turisztikailag jelentős kiállítója egy standon szerepeljen, mind a látogatók, mind a kiállítók között nagy sikert aratott. A látogatók, főként a Békés megyei kötődésűek igen nagyra értékelték a kezdeményezést, ami alátámasztotta, hogy Békés megye az összefogás megyéje. A szervezők, a Tourinform – Békés megye munkatársai a jövő évi kiállításra is hasonló, nagyszabású, egységes standot terveznek.

A gyulaiak büszkesége, a vár – téglá helyett csokoládéból

hogy Békés megye összes kiállítója egy standon jelenjen meg. Ez azonban nem zárta ki, hogy minden település megőrizhesse egyéni arculatát a 120 négyzetméteres standon. A legnagyobb területen Gyula, Békéscsaba és Orosháza-Gyopárosfürdő mutatkozott be. Több helység, civil szervezet a megyei önkormányzat területén ismertette idei programjait, rendezvényeit, turisztikai kínálatát. Említhetjük a Körös-

gye Falusi Turizmusáért Egyesületet. A kiállítók nagy számának is köszönhetően igen színes, attrakciókkal teli standon találhatták magukat az érdeklődők. Például a gyulaiak csokoládéból készült várral, kolbászkapó játékkal, a békéscsabaiak kolbásztöltéssel és kolbászárveréssel várták vendégeiket. Sőt aki arra is kíváncsi volt, hogy hogyan is kerül a kolbász a tányérunkba, az élő online közvetítésnek köszönhetően

A boldog békeidők polgársága

Kisvárosi polgárok címmel új könyvet jelentetett meg a Békés Megyei Levéltár. A kimondottan érdekes forráskiadvány a dualizmus kori polgárság világát mutatja be sokszínűen. Az olvasó megismerheti a polgári otthont, a hétköznapi és ünnepi szokásokat, a társas rendezvények mozgalmas világát, de még az udvarlási szokásokat is.

A Békés Megyei Levéltárban hosszabb ideje folynak a polgárság történetét vizsgáló kutatások. A most megjelenő Kisvárosi polgárok című kiadvány e kutatások egyik összegzése.

A kötet a jellegzetes alföldi városi polgárság dualizmus kori történetét mutatja be, korabeli források segítségével. Az ötszáz oldalas könyv összeállítói láthatóan arra törekedtek, hogy a polgári életet a lehető legteljesebben bemutassák. Az első fejezetek az átalakuló környe-

zetet idézik fel: láthatjuk, a pallójárdákat mikor váltja fel a téglá, a beton, mikor jelenik meg a közvilágítás, hogyan

fejlődik a közlekedés. Ha valaki kíváncsi rá, megtudhatja, 1869-ben vagy 1905-ben mennyi idő alatt lehetett vasúton Békéscsabáról Pestre érni.

Külön fejezet idézi a hagyományos és újnak számító női szerepmintákat. A szerkesztők nagy terjedelmet szenteltek a társas életnek, a báloknak, a cukrászdának és a többi szórakozási lehetőségnek. Még a piros lámpás házakról is olvashatunk egyet-mást. Ugyancsak sok szó esik a sportról, a korcsolyapályáról, a teniszről, az első gyulai sportegyesületről. Érdeklődésre tarthatnak számot a korabeli fürdőhelyeket bemutató írások, a fürdői életéről beszámoló levelek.

A szép kiállítású, keményborítású kötet a Békés Megyei Levéltárban vásárolható vagy rendelhető meg.

Senki nem maradt szalag nélkül

A végzős gimisek, szakközép- és szakiskolai diákok a Farkas Gyula Közoktatási Intézmény békési és dévaványai egységeiben zárták le tanulmányaik egy szakaszát elegáns

ruhában, báli tánccal vagy éppen lendületes rock and rollal, és idézhették fel egyúttal az elmúlt néhány év legszebb pillanatait tanáraik, szüleik, barátaik társaságában.

A Harruckern János Közoktatási Intézményben január végétől március első hétvégéig tartott a szalagtűzős időszak. Hat telephelyből ötben, így Eleken, Gyulán, Mezőhegyesen, Orosházán és Szabadkígyóson

készülhettek a tanulók modern és hagyományos elemeket vegyítő fellépéseikkel, míg műsoruk révén a hatodik telephely, azaz a színtanház növendékei is kivették részüket az ünnepsébsből.

A Hunyadi János Közoktatási Intézmény mezőkovácsházi székhelyén a szalagavatós műsort hagyományosan bálkirály- és bálkirálynő-választás színesíti. A jelöltek kampányfilmekkel és az iskolaújság különkiadásában megjelent írásokkal győzködik a

szavazókat: ők a legjobbak. Az idén ez *Gazdag Máténak* és *Balázs Kingának* sikerült, az ő fejükre került a korona. Magyarbányágyesen pedig lapzártánk után, március 31-én kapják meg a szalagot a diákok.

Fotó: Szabó Ákos

Ormányos Hüntyüllér

A Békés Megyei Napsugár Bábszínház ismét premierre készül: a társulat április 2-án mutatja be Ormányos Hüntyüllér című darabját.

Az író mint alkotó ember és a gyermek lelki találkozásából születik meg Ormányos Hüntyüllér figurája. Az alkotói válságban lévő szerzőhöz betoppan egy kislány, s e jövővény által új mesealak kel életre asztalán. Ormányos Hüntyüllér egy nagyon sérülékeny, szeretetre vágyó, lebegő fülű kis lény, aki tele van megértéssel, és ha na-

gyon megszorítják, még az is kiderül róla, hogy bölcs. És hogyha már megszületett, életben kell tartani őt, s ez leginkább a mese és a játék segítségével történhet meg. Ezért az író összeismerteti őt régi mesefiguráival; Nyuszi-val, Rókával, Farkassal, Macópajtással és a két Borzzal. Hüntyüllérnek is, mint minden igazi mesehősnek, próbákat kell kiállnia. Az első a hit próbája, amelyben le kell győznie a lelkében támadt kételyt saját létezésével kapcsolatban, s meg kell győznie barátait arról, hogy a szívüknek higgyenek, ne a hamis újsághírnek. Aztán helyt kell állnia a Nagy Varázshegy

csúcán, ahová a fülébe ültetett bogár röpítette. S végül le kell győznie a Rosszkedvet, de ezt a próbát is kiállja. Hüntyüllér felcsap mosolyárusnak, s barátai mosolyogva térnek haza kuckóikba. A kislány távozik az írótól, akinek lelkében újraéledt a gyermek, képessé téve őt a történet továbbmesélésére.

GALÁNTAI CSABA

Sétarepülés egész évben

Szeretné megtekinteni otthonát madártávlatból vagy meglepni családtagjait egy különleges szabadidős programmal?

Keresse bizalommal a Békés Airport Kft.-t!

Vállaljuk a repülések megszervezését mind magán- és céges személyek, mind céges rendezvények alkalmával.

Sétarepülés akár 5800 Ft/fő ártól
(5 fő fizető utas esetén)!

Üdülési csekket elfogadunk!

Részletes információért keresse honlapunkat, www.bekesairport.hu, vagy érdeklődjön telefonon a 66/547-240-es telefonszámon!

A sétarepüléshez előzetes bejelentkezés szükséges!

Középpontban a civil szféra

A civil szervezetek támogatására, a velük való jó, partneri kapcsolat kiépítésére és fenntartására a Békés Megyei Önkormányzat évek óta sokat áldoz, idén is 30 millió forintot különít el civil szervezetek által is pályázható kulturális és turisztikai pályázatára (erről bővebben a 3. oldalon). A kiírás testre szabásában sokat segítettek a múlt év tapasztalatai is.

2010-ben három kategóriában lehetett bízni a kedvező elbírálásban: a megyei fenntartású intézmények kulturális programcsomagjait (A), fürdőbelépőket (B), illetve a szervezetek saját rendezésű programjaihoz anyagi támogatást (C) lehetett kapni. Legutóbbi kategóriába civil szervezetek, míg az előző kettőbe ezen túl még közoktatási intézmények, 5000 fő alatti lélekszámú települések, kisebbségi önkormányzatok, valamint egyházak jelentkezhetek.

Miután minden nyertes szervezet teljeskörűen elszámolt, a 30 milliós keretű pályázat tapasztalatairól februárban ismerhettek meg beszámolót a megyegyűlés képviselői. Kiderült, a 2007-ben indított civil pályázati

rendszerben a partnerség jegyében generált projektek száma évről évre növekszik. Ezzel pedig mindinkább teljesül a kitűzött cél, vagyis az, hogy a kultúrára nyitott lakosok minél könnyebben, lehetőleg minél több alkalommal és helyben juthassanak értékes programokhoz.

A legérdekesebb számadatok:

◆ Összesen 191 pályázat érkezett be, melyek közül 113-an valósíthatták meg elképzeléseiket. Ez 201 programot jelentett.

◆ A programokban összesen 58 746 fő vett aktívan részt. Közel 28 ezren kereshették fel a megyei kulturális intézményeket, több mint háromezren fürdőzhettek, míg a C kategória rendezvényein körülbelül 27 ezren érezhették jól magukat.

◆ 41 település pályázói kaptak pozitív elbírálást. A legaktívabbak Szarvas, Békés és Dévaványa városai voltak: előbbiből tizenegy, utóbbiakból nyolc-nyolc szervezet jutott célhoz.

Összefoglaló cikkünk mellett két szervezet: egy alapítvány és egy közhasznú egyesület beszámolóját olvashatja.

Fürdőzés az Árpádban

Az egészséges életmód jegyében, illetve a szabadidő hasznos eltöltése érdekében a Dobozi Szabadidős és Mozgáskultúra Közhasznú Sportegyesület éves programjai között sportnapok, sportvetélkedők szervezése is szerepel. A Békés Megyei Önkormányzat civil pályázatának támogatásával pedig az SE tagjai tavaly november végén a békéscsabai Árpád fürdőbe látogathattak el, és ott a sportolók az egye-

sület segítőivel közösen egy kellemes délutánt töltöttek el.

Az egyesület célkitűzései között egyebek mellett szerepel a kulturális tevékenység, a képességfejlesztés, az ismeretterjesztés, az aerobik tanítása hobbi és amatőr versenyszinten, illetve az is, hogy sportolókat más sportágakkal is megismertessék, amire általános sportfoglalkozásaik keretében biztosítanak lehetőséget. A megyei ön-

kormányzat pályázata révén kapott fürdőbelépők is ennek a célnak váltak eszközeivé, hiszen segítségével a mozgáskultúra dobozi rajongói úszás-

tudásukat fejleszthették, amellet persze, hogy bár elsősre kicsit hideg volt a víz, télidőben is jól érezhették magukat a medencében.

A múzeum után Lúdas Matyi várt

Közel 200 ezer forintnyi értékű támogatást nyert a Gyulavári Általános Iskoláért Alapítvány a Békés Megyei Önkormányzat civil pályázatán. Ennek révén a Bay Zoltán Általános Iskola 92 felső tagozatos diákja és 5 kísérő felnőtt nézhetett meg izgalmas kiállítást, valamint szoríthatott egy színházi darab főszereplőjéért. Mivel az intézmény tanulóinak nagy százaléka hátrányos helyzetű, családjuknak a meg-

élhetésre kell koncentrálnia, nincs fedezetük a kulturális programok finanszírozására. A pályázat azonban lehetőséget nyújt-

tott arra, hogy ezek a gyerekek is közvetlenül megtapasztalhassák a színházi és múzeumi környezetet. A kis delegáció múlt év vé-

gén, december 2-án délelőtt nagy izgalommal indult útnak. A gyerekek útja előbb a Munkácsy Mihály Múzeumba vezetett, ahol tárlatvezetővel együtt nézelődhettek az aktuális kiállításon. A Jókai színházban pedig az ő korosztályuk számára különösen tanulságos Lúdas Matyi várta a diákokat. A darab speciális érdekessége volt még, hogy az iskola egykori tanítványa, *Tátár Bianka* is szerepelt benne.

Tanulható népi kismesterségek

A népi kismesterségek hagyományai bár a régmúltban gyökereznek, az idő igényeihez igazodva változtak és változnak ma is, hiszen az e foglalkozásokat űzők munkájára, szolgáltatásaira, termékeikre napjainkban is nagy a kereslet. Az utánpótl-

lás szakmai felkészítéséhez járul hozzá a Kézműves Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola is, amely felsőfokú oktatói képzése mellett 2011-ben tizenkilenc népi kismesterségből hirdetett középfokú végzettséget nyújtó OKJ-s képzést.

Így aki nemcsak könyvekből szeretné megismerni, hogyan dolgozik egy népi kézműves (egy textilműves, csipkekészítő, egy fazekas, esetleg egy fajtatekésztő), de megtanulná, saját ötleteivel gyarapítaná is ezeket a szakmákat, a Békés Megyei Népművészeti Egyesület szakembereinek oktatása mellett elérheti célját. Az elmélet megismerésén túl gyakorlatyszerzésre is lehetőséget nyújtó foglalkozásokra saját ismereteiket bővíteni vágyók, pályamódosítók és álláskeresők jelentkezését egyaránt várják, legutóbbiak kérhetik a munkügyi központok támogatását. Részletes képzési lista és felhívás az iskola honlapján.

Könyvek és fotók mestere

A szép könyvek és a különleges fotók mestere Barabás Ferenc grafikusművész, bár jobban szereti, ha egyszerűen nyomdásznak vagy még inkább könyvcsinálónak nevezzük. Nyughatatlan, örökmozgó, mindig tele tervekkel, ötletekkel; a hagyományos iparos tisztességre épít, ugyanakkor mer nagyokat álmodni, jóllehet amit kitalál, nem szívesen bízza másra. Így aztán egyszer a számítógépnél, máskor a nyomdában alkot – vagy éppen fotózni rohan.

Legutóbb fotográfusként mutatkozott be, Makrovilág című kiállítását a megyeháza aulájában 2010 őszén láthatta a békéscsabai közönség. A válogatásba sok minden belefért – közeli felvételek növényekről, formákról, virágszirmokról, pillangókról –, amit a művész a természetben észrevett, felfedezett. Finom, leheletnyi árnyalatok és színek – nyomdászpécizitás és érzék a színvilág megkomponálásához.

Ars poeticája szerint minden alkotás alapja a szakmai tudás és a mesterségbeli alázat. Az ólombetűtől a legmodernebb technológiáig – a computergrafikáig, a legművészebb borítóig – a kisujjában van a könyvgyártás egész bonyolult, hosszadalmas folyamata. Nem csoda, hiszen nyomdász, akinek szépérzékét mesterei formálták, és

örökre a fejébe vették az aranymetszés szabályát. – Kéziszedő tanulóként kezdtem a kaposvári nyomdában 1968-ban; és dobogót raktak a lábam alá, hogy felérjem a szedőállványt, ami magasabb egy átlagos asztalnál. A szedőszekrény legfelső sorában a verzál betűket másképp nem tudtam volna kiszedni.

A nyomdaipari technikum után külön iskolát jelentett a könyvkiadókban ledolgozott több év. A nagy elődöktől *Barabás Ferenc* örökre megtanulta: betű és kép, grafika, illusztráció édestestvérek, elválaszthatatlanok egymástól. Az egyensúlyt, a harmóniát kell megtalálni, ebben áll a nagy titok. – Nekem, aki könyvvel foglalkozom, hinnen kell a jövőjében, s abban, hogy mindig lesz olvasó, aki igényli és értékeli a szép kötetet... S hogy miért kezd-

tem fotózni? Gondoltam, ha már megterveztem, meg is csinálom a könyvet, a kivitelezést, a gyártást sem bízom másra. Így voltam a fotózással is. Kellett egy illusztráció, beállítottam, és akkor már le is fényképeztem...

A Kner-, Tevan-hagyományt már csak kevesen követik, pedig a híres nyomdászok igazi példaképek lehetnének a maiak számára. Különben kitől tanulnak majd az őket követő nemzedékek? A könyvszakma – tervezés, szerkesztés – alkotás; nem abból áll, hogy leadjuk a nyomdába az anyagot. Barabás Ferenc az iparos öntudatával állítja, nem elég ügyesen zongorázni a számítógép billentyűin, szakmai alázat és műveltség nélkül nem születik szép könyv.

NIEDZIELSKY KATALIN

Bővebben www.bekesmegye.com

Az indonéz nagykövet látogatása

A megbízólevelét novemberben átvett indonéz nagykövet március 10-én Békés megyébe érkezett, és a megyeházára, Békéscsabára is ellátogatott, ahol a néhányfős delegáció tagjait *Farkas Zoltán* elnök köszöntötte. A képen jobbra *Marulai Tua Sagala* nagykövet, mellette felesége, *Elita Sagala*.

Színházkomédia: a színész is ember!

Bengt Ahlfors Színházkomédiáját március 18-án mutatta be a Békés Megyei Jókai Színház. A kortárs finn szerző darabjával egy vidéki társulat életébe, munkájába, a színházi előadások létrejöttébe és a művészek sorsába nyújt a nézőnek bepillantást.

A Színházkomédia akkor kezdődik, amikor vége van az előadásnak, a függönyt már leengedték, az utolsó taps is elcsendesedett, és a közönség elindult hazafelé. Ez azonban nem az egyetlen érdekessége a bemutatónak! Ez a különös kulisszajárás, a színpad mögötti titkok feltárása és egyáltalán a kevésbé ismert kortárs író műve vajon hogyan illeszkedik az idej klasszikus évad repertoárjába? *Bengt Ahlfors* vidám-szomorkás játékát először a nagyszínpadon láthatja a közönség, később a stúdiószínházban. A darabválasztásról, az előadás születéséről és üzenetéről *Tege Antal* színművésszel, az előadás rendezőjével és az alkotótársakkal beszélgettünk.

– A Színházkomédia valóban kortárs szerző műve, de már a klasszikus színházi előadások közé sorolják; és ez a produkció remek alkalom a színház társulatának arra, hogy bevezesse a kulisszák mögé a nézőket – nyilatkozta *Tege Antal*. – Az utóbbi években valóban több nyílt napot, kulisszajárást szerveztünk a Jókai színházban; de úgy gondolom, ezzel az előadással még többet mutathatunk meg a

nézőknek egy új darab próbafolyamatából, mindabból, ami a kulisszák mögött zajlik, mielőtt felmegy a függöny. A Színházkomédia azért több, mint egy kulisszajárás, mert nemcsak a műhelytitkokba avatja be a nézőt, hanem a szereplők magánéletébe is: megmutatja, hogy a színész is ember, és éppen ezeket az emberi vonásokat akarjuk kiemelni.

A színházlátogatók jól tudják, hogy *Tege Antal*nak

nem ez az első bemutatkozása rendezőként. A tavalyi évadban az *Edith és Marlene* című előadást vitte színre, amely igazi sikereszériát élt meg Békéscsabán és az ország más színházaiban, a vendégszereplésekről több díjat hoztak haza a művészek.

Színész rendezi tehát az előadást; de még ezzel nincs

vége a „szerepcseréknek”, a többfunkciós szereposztásnak! A jelmezeket a sűgő, *Kiss Kata* tervezte és válogatta, míg a díszlet *Simon József* ügyelő – színházi berkekben (40 éve!) ismertebb nevén Putyi – tervei alapján készült. Kiderült, hogy mindkét háttér munkás vonzódik a képzőművészethez, a festészethez, ráadásul Putyi az előadásban a színház ügyelője szerepét is eljátsza a színpadon; a valódit a kulisszák mögött *Csipke Sándor*ra bízta.

Ilyen kapcsolódási pontok, átfedések után könnyen kitalálható, hogy a színészeknek nem okozott gondot a szerepjátszás, kezdetől inkább élvezték és sze-

rették az egész próbafolyamatot, ami remélhetőleg hasznára válik az előadásnak és a közönség szórakoztatásának. A Színházkomédiában többek között *Kovács Edit*, *Bartus Gyula*, *Társoly Krisztina*, *Csomós Lajos* játszik.

NIEDZIELSKY KATALIN

Bővebben: www.bekesmegye.com

„Valamennyien Őrnagyok vagyunk, Tótokkal körülvéve”

Örkény István Tóték című tragikomédiáját hatalmas sikerrel játszották szerte a világon Párizstól Jakartán át Washingtonig. A darabot Kijevben idén március 18-án és 19-én a Molodij Teatrban Merő Béla, a Békés Megyei Jókai Színház rendezője állította színpadra.

– *A rendezők általában kiszakítják abból a korból a Tótékat, amelybe helyezve a szerző megírta. Az ön rendezése mennyire akar emlékeztetni külső jegyekkel, díszlettel, jelmezzel, kellékekkel, a szereplők játéka által a II. világháborús közegre?*

– Nem lehet elvonatkoztatni a darab szabta koordinátáktól. A kérdés az, hogy milyen súllyal esik latba az előadás megvalósításában: megmarad-e a maga partikuláris világában, vagy egyetemes törvényszerűségeket vizsgál és mutat meg? Külön pikantériája a műnek az adott történelmi helyzet. Magyarország háborúban állt Szovjetunióval, benne Ukrajnával. Az én édesapám a Don nyugati oldalán harcolt, vagyis itt ellenségnek számított... Én nem akarok elszakadni a konkrétnumoktól, de nem is fogom azokat abszolutizálni. Az alapvető kérdések egyetemes érvényűek: véges vagy végtelen az elnyomottak tűrőképessége? Van-e végpont, amikor elfogy tűrőképességünk és fellázadunk? Ránk, magyarokra mindig jellemző volt a rosszkor lármázása, a hatalom passzív ki-

szolgálása, az indokolt cselekvés elmulasztása, a tűrés félelemből és tunyaságból. Most is kölcsönös függőségben élünk. Ezért mi valamennyien Őrnagyok vagyunk, Tótokkal körülvéve, akik magukban hordják saját őrnagyukat – írta *Örkény*, és nagyon is egyetért vele. Az előzőekből talán sejthető, hogy nem a naturalizmus fogja uralni az előadást. A II. világháború csak mint alaphelyzet van jelen. Fontosabb a belőle származó rettegés, mely minden fontosabb szereplő cselekedetét és magatartását meghatározza.

– *Nyelvi nehézségekkel nem kell megküzdnie, hiszen kiválsz a nyelvet, de azért mesélje el, milyen egy magyarországi rendezőnek ukrán színészekkel dolgozni? Nagy a különbség az ukrán és a magyar színész között?*

– De, keményen küzdök a nyelvi nehézségekkel! Mivel tolmács nélkül dolgozom, eleinte és a felkészülésem folyamán sokat bújtam a magyar–orosz szótárt. Teleírtam a rendezőpéldányomat orosz nyelvű instrukciókkal, hogy aztán a

próbák hevében mégse használjam azokat. Nagyon nehéz olyan fogalmakat megmagyarázni, amelyeket sokszor a magyarul tudók is nehezen értenek meg. Ám a színészekkel külön nyelven beszélünk: egy mozdulat, gesztus, hangsúly, tekintet sokat segít.

– *A próbák során mennyire számít a színészek kreatív erejére és improvizációira?*

– Alapvetően színészközpontú rendező vagyok, tehát sokat építék rájuk. Szabadok is – a kristálytisztán megrajzolt koordináta-rendszeren belül. Elvárom, hogy instrukciónra legyen valamilyen válaszuk, hogy aztán én is tudjak arra válaszolni, és így tovább.

Bővebben: www.bekesmegye.com

József Attila-díj Elek Tibornak

A József Attila-díjakat minden évben a nemzeti ünnep alkalmából adják át. Idén a kitüntetettek között szerepelt *Elek Tibor*, a Bárka főszerkesztője, a Körös Irodalmi Társaság elnöke is. A Gyulán élő irodalomtörténész *Réthy Miklós* nemzeti erőforrás minisztertől vehette át elismerését március 10-én Budapesten.

Pribojszki Zsófia zenéje, tánca, szerelme

Miután a világ számos szegletét, több földrészt bejárta kiállításával, *Pribojszki Zsófia* visszatért szülővárosába, Békéscsabára, hogy sokszínű képeit a Békés megyei Munkácsy Mihály Múzeumban látogatható tárlatának címe Zene, tánc, szerelem, és alkotásai valóban mind erre a hármas tematikára fűződnek fel, hiszen több mint negyven olajfestménye, vegyes technikával készült, illetve pasztellképe éppen olyan dinamikus, vérpezsdítő és élénk, mint amilyenek e három elemnek lennie kell, különösen így, tavasz tájékán.

A tárlat március 10-ei megnyitóját a művésznő unokaöccse, *Pribojszki Máttyás* szájharmonikás és *Kovács Erik* billentyűs játéka színesítette, amelyre a megyei Jókai színház fiatal táncosai mutatták be koreográ-

fiájukat. Ám aki május 1-ig a múzeum Téglá termébe látogat, az is biztos lehet felőle: a zenét, a táncot és a

szerelmet a kiállított képek más művészeti ágak támogatása nélkül is lényegükben hordozzák.

ExperiDance: Revans

Szinte minden nép, nemzet történetében, meséiben felbukkan egy olyan alak, aki bár nem rendelkezik a hatalom hagyományos eszközeivel, mégis felülkerekedik a nála sokkal erősebb és gazdagabb urakon. Az ExperiDance Revans című előadásának főhőse Lúdas Matyi, és lesznek még kislibák-nagylibák, galibák. Az inkább felnőtt-

teknek szóló fantasztikus táncműben Magyarország legelismertebb táncosait láthatjuk, *Ákos* és *Czomba Imre* zenéjét hallhatjuk, miközben a három szürreális revans évszázadokon átszárnyalva mesés dimenziókba repíti a közönséget. A Revans április 1-jén este, csak egy alkalommal látható a Békés Megyei Jókai Színházban.

Parlamenti foci Füzesgyarmaton

Hatalmas csatát, színvonalas játékot, látványos megoldásokat hozott a Békés megyei sportvezetők, valamint az MLSZ-vezetők közös csapatának és az Országgyűlés válogatottjának összecsapása szombaton délután Füzesgyarmaton. A derbi része volt a március 5-ei labdarúgónapnak, amelyen az MLSZ Grassroots programjának területi döntőjét bonyolították le. Az egész napos program során a közönség láthatta a szeghalmi és a füzesgyarmati óvodások meccsét, valamint az öregfiúk csapatok mérkőzését. A meccsek alkalmával pályára léptek korábbi válogatott labdarúgók, egy ötszörös kenuvilágbajnok, a Békés megyei közgyűlés elnöke és természetesen a házigazda település polgármestere.

Az országgyűlés válogatottja

István. A klasszisokkal szemben a politikusok az ötszörös kenuvilágbajnok Bohács Zsoltot vonultatták fel – nem eredménytelenül. A találkozón ugyanis hiába mutatott sziporkázó játékot a két ko-

rábbi válogatott labdarúgó, még ez is kevés volt a politikusokkal szemben, akik közül Bohács egymaga négy gólt vágott.

A találkozó után a házigazda – de parlamenti képviselőként mégis az Országgyűlés csapatában játszó – Békés megyei közgyűlési elnök, Farkas Zoltán úgy fogalmazott, ezúttal a sport-szerűség és – egy látványos mérkőzéssel – a labdarúgás örömeinek népszerűsítése volt a cél. Szoros mérkőzésen aratott győzelmet a parlamenti válogatott, amely büszke a sikerre, de nagyon elfáradt.

MALATYINSZKI ANDRÁS

Fotó: A-TEAM/Csirke István

Már a mérkőzés előtt megkezdődött a Békés megyei sportvezetők-MLSZ-vezetők és a Parlament válogatottja közötti lelki hadviselés. Pontosabban a politikusok „találták meg” kollégájukat, Dankó Bélát. Kondoros első embere ugyanis parlamenti képviselő, ám most – MLSZ-elnökségi tag lévén – a sportvezetők csapatának mezében futott a pályára. Ezt pedig nem nagy örömmel konstatálták a honatyák, mint ahogy azt sem, hogy a vendéglátóknál helyet kapott a tízszeres válogatott

Csábi József (jelenleg a magyar válogatott pályaedzője), vagy a szintén egykori válogatott, gádorosi Pisont

Békés megyei sportvezetők-MLSZ-vezetők – Országgyűlés 4-6 (3-4)

Barátságos teremlabdarúgó-mérkőzés

Füzesgyarmat, 150 néző. Jv.: Bodó János.

Békés megyei sportvezetők-MLSZ-vezetők: Tóth Márton (kapus), Dinnyés Márton, Csábi József, Szpisjak Zsolt, Pisont István, Pisont András, Zielbauer Miksa, Ugrai Csilla, Hegyesi László, Boros Tibor, Horváth László, Pajter Zoltán, Bere Károly, Dankó Béla. **Edző:** Óze Tibor.

Országgyűlés válogatottja: Nádudvari Zsolt (kapus), Csampa Zsolt, dr. Bácskai János, dr. Bohács Zsolt, Farkas Zoltán, Tasó László, dr. Tiba István, Maml Péter, Rác László, Szpisjak József. **Téchnikai igazgató:** Magyar Zoltán.

Gólszerzők: Csábi az 1., Pisont I. a 20. és 21., Pisont A. a 45., illetve Bohács a 7., 9., 16. és 25., Csampa a 28., Maml a 44. percben.

A kyokushin karate ünnepe Szeghalmon

Nemcsak a tavasz köszöntött be március 12-én Békés megyébe, hanem Szeghalomba látogattak az ország legjobb kyokushin karatésai is: a városi sportcsarnok megtelt sportolókkal, edzőkkel, szurkolókkal. A Kovács Lajos mester vezette szeghalmi Senshi Sportegyesület harmadik alkalommal nyerte el a kyokushin karate diákolimpia döntőjének rendezési jogát,

ennek megfelelően már rutinosan és a megszokott magas színvonalon bonyolította le a rendezvényt. 51 klub 387 versenyzője szerezt meg a jogot a területi selejtezők után, hogy eldönthesse a diákolimpiai bajnoki címek sorsát, és 4 magyarországi kyokushin karate szervezet képviselői voltak jelen. A döntő résztvevőit Macsári József, Szeghalom polgármestere, majd Farkas

Zoltán, Békés Megye Képviselő-testületének elnöke köszöntötte.

A küzdelmeket a kyokushin karatéra jellemző harci szellem, keménység és a jó hangulat jellemezte. A négy küzdőtéren folyamatosan zajlottak az események, a bírói kar nem sokat pihent a nap folyamán. A házigazda Senshi SE nemcsak a rendezésben emelkedett ki, hanem versenyzői is

eredményesen szerepeltek, hiszen Somogyi Patrícia és Szekeres Richárd aranyérmet, diákolimpiai bajnoki címet szereztek.

REJTVÉNY • REJTVÉNY • REJTVÉNY • REJTVÉNY

1. Emellett a település mellett található a földből épült Tatársánc										1.											
										2.	2. Ibsen drámája, a Jókai színházban Tarsoly Krisztinával a címszerepben állították színpadra										
3.												3. Ennek az étteremnek Rózsa Sándor volt a leghíresebb vendége									
4. Sok turistát vonzó, nagyszabású rendezvény a megyeszékhelyen										4.											
										5.	5. Mezőhegyesen tenyésztett híres lófajta										
										6.	6. Békés megyei irodalmi folyóirat neve										
7. Olimpiai aranyérmes ökölvívó, nyolc évig békéscsabai versenyző										7.											
8. Tűzokrezervátumáról ismert település										8.											
9.											9. Kertész Imre a gyomai Kner nyomdában nyomtatott regénye										
										10.	10. Ennek az együttesnek a Karma Police című kultikus klipjében volt főszereplő a gyulai Kovács Lajos										
11.											11. Gyulai születésű séf, a konyhafőnöksége alatt álló étterem 2010-ben Bib Gourmand minősítést szerzett										

A színezett oszlop betűit fentről lefelé összeolvasva egy Békés megyei olimpiai bajnok vízilabdázó nevét kapja meg. A helyes megfejtést a megyeháza címére (Békés Megyei Önkormányzat, 5601 Békéscsaba, Derkovits sor 2.) postai úton beküldők között 3 x 2 db belépőjegyet sorsolunk ki a Békés Megyei Jókai Színház előadásaira és a Munkácsy Mihály Múzeum időszaki kiállításaira. Beérkezési határidő: 2011. április 15. A borítékra, kérjük, írja rá a jeligét: **Közlöny-rejtvény.**

2011/1. számunk rejtvényének helyes megfejtése: Kállai Ferenc. A szerencsés nyertesek: Bartalus Mária (Békéscsaba); Bús István (Csabasabadi); Szerb György (Szarvas). A nyerteseket postán értesítjük.

Papp György kiállítása
Március 18. – április 18.,
Békéscsaba, megyeháza

A békéscsabai születésű Papp György, a szegedi pedagógusképző kar főiskolai tanára már több mint négy évtizede vegyíti munkáiban a népművészeti elemeket az egyetemes képzőművészet eszközeivel. Tűzzománcjai, linómetszetei ezúttal a megyeháza aulájába költöznek be, így a szegedi Ikarusz, Pongrácz, Szerb, Bonifác és a csodafüái alakjai is meglevenednek a megyeszékhelyen.

Áprilisi rendezvények

Április 1., Huszárvágás – 1848/49-es szabadságharc hadtörténete egy kicsit másképp c. kiállítás, Orosháza, Szántó Kovács János Múzeum

Április 1., Békés Megyei Képzőművészeti Szabadegyetem előadás-sorozata Békés megyében élő amatőr képzőművészeknek, Békéscsaba, IBSEN Ház

Április 1., Szezonnyitó „Természet akcióban” – Máté Bence a BBC Év Természetfotója 2010. győztesének fotókiállítása, Szarvas, Körösvölgyi Látogatóközpont

Április 1., Országos Középiskolai Karikaturá-kiállítás, Tótkomlós, Természet Háza

Április 1. – október 31., „Fokozottan védett madarunk, a fehér gólya” – interaktív kiállítás, Dévaványa, Réhelyi Látogatóközpont,

Április 1. – május 8., Hajnali tűzokles, Dévaványa, Réhelyi Látogatóközpont

Április 2., „NYITNIKÉK” NÉPZENEI TALÁLKOZÓ, Nagyszénás, Czabán Samu Művelődési Ház és Könyvtár színházterme

Április 2., D 8 Tánc Országos Bajnokság, Junior Latin Ranglista- és klubközi verseny, Békéscsaba, Szent István Egyetem sportcsarnoka

Április 4–28., „Hagyomány alapjai és design” – a Békés Megyei Népművészeti Egyesület textiles kiállítása, Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum

Április 4–5., Sül a Banya – mesemusical, Orosháza, Petőfi Műv. Központ

Április 4–16., Tavasz Művészeti Fesztivál, Orosháza, több helyszínen

Április 5., Csongor és Tünde, Csorvás, művelődési ház színházterme

Április 6., Orosházai a szabadságharcban című előadás, Orosháza, Szántó Kovács János Múzeum

Április 9., Családi Táncház, Békéscsaba, Balassi Bálint Magyar Művészetek Háza

Április 9., „Ébred a liget” – botanikai túra, Szarvas, Körösvölgyi Látogatóközpont, Anna-liget

Április 10., Országos CAC Kutyaállítás, Békéscsaba – Pósteleki Parkerdő

Április 11., József Attila Nemzeti Vers- és Prózamondó Verseny, Békéscsaba, IBSEN Ház

Április 11., A magyar költészet napja, Gyula, Mogyoróssy János Városi Könyvtár

Április 12., Békéscsabai Irodalmi Estek, Békéscsaba, Phaedra Közéleti Központ

Április 14., Gitárest, Szarvas, Tessedik Sámuel Múzeum

Április 14., Gyermekszínház – Ezer-egyészaka csodái, Szarvas, Vajda Péter Művelődési Központ

Április 15., Irodalmi est, Szarvas, Tessedik Sámuel Múzeum

Április 15., A Padlás című musical, Nagyszénás, Czabán Samu Műv. Ház

Április 15. – május 5., Nézz körül a Marosháton! c. vándorkiállítás, Mezőhegyes, József Attila Általános Művelődési Központ

Április 15–17., Bor & Grill Fesztivál, Békéscsaba, Andrassy út

Április 15–17., XII. Nemzetközi Kisúti Pálínkfesztivál Kiállítás és Vásár, benne a XIX. Magyar Országos Pálínka és Nemzetközi Gyümölcspárlat Verseny, XI. Böller Nap, Gyula, Várkert

Április 15–17., Hét megyére szóló IV. Művészeti Olimpia Alkotóművészeti Fesztivál, Békéscsaba, Békéscsabai Kulturális Központ Andrassy Úti Társaskör

Április 16., Szarvasi Rockbörze döntője, Szarvas, Vajda Péter Művelődési Központ – pinceklub

Április 16., Családi délután a húsvét jegyében, Szarvas, Tessedik Sámuel Múzeum

Április 16., Kulturális civil szervezetek III. találkozója, Békéscsaba, Kézműves Szakiskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Április 16. – május 15., XXXIII. Városi Gyermekrajz-kiállítás, Békéscsaba, Munkácsy Mihály Múzeum

Április 16–17., XVI. MEDIVAG Agilitás és Paragility Kupa, Gyula, sportcsarnok

Április 17., 32. Nemzetközi Sportgála – 20 km-es Férfi és Női Gyalogló Országos Bajnoksága – FiaTalkorúak Hosszú távú Gyalogló Országos Bajnoksága – 17. Utcai Futóverseny, Békéscsaba, Csaba Centernél, 1000 m-es körpályán

Április 18., Haán Lajos Szabadegyetem Földrajzi Tagozata, Békés megye kultúrtörténeti értékei (Kastélyok és kúriák), Békéscsaba, Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Körösök Vidéke Egyesület (TIT)

Április 19., Filharmonia bérletes előadás – Győri Noémi és Madarás Gergely (fuvola), Szarvas, Tessedik Sámuel Múzeum

Április 21., Kapuavató – az újjászülött bejárati rész felavatása a Föld napján. Ünnepi műsor zenével, táncsal és egy kellemes sétával, Szarvas, arborétum

Április 22–30., Városalapítási rendezvénysorozat, Orosháza, Petőfi Művelődési Központ

Április 23., Szent György-napi nyájaszkodó, Orosháza, Szántó Kovács János Múzeum

Április 23., VI. Sárréti Regionális Páros Biliárdverseny, Szeghalom, Nap-sugár presszó

Április 23., V. Gyúró Pál Tótkomlós Amatőr Fogathajtó Verseny, Tótkomlós, Kiskomlós

Április 23–25., Nyuszi ül a fűben... – Húsvét az arborétumban nyuszikkal és más húsvéti meglepetésekkel, Szarvas, arborétum

Április 23–25., „Húsvéti hosszú hétvége”, Dévaványa, Réhelyi Látogatóközpont

Április 24., Húsvét, Gyula, a város több pontján

Április 25., BÉKÉS MEGYE KULTÚRTÖRTÉNETI ÉRTÉKEI – Szelekovszki László a Honismereti és Természetvédelmi Egyesület elnöke előadása, Békéscsaba, TIT, Körösök Vidéke Egyesület székháza

Április 21–26., Mozog velünk a tavasz szünetben, Békéscsaba, Kórház utcai tornaterem

Április 29., A Tánc Világnapja – Táncház, Békéscsaba, Gerlai Általános Művelődési Központ

Április 29. – május 1., Alföld Kupa Hajómodellező verseny, Orosháza-Gyopárosfürdő, Gyopárosi tavak

Április 29. – május 1., II. Békés Megyei Táncfesztivál és 17. Táncgála, Békéscsaba, Jókai Színház előtti terület (rossz idő esetén az IBSEN Ház)

Április 29., XVI. Sárréti Könyvüzeneti Fesztivál selejtezője, Szeghalom, művelődési ház

Április 30., A méhek napja Magyarországon, Szarvas, Körösvölgyi Látogatóközpont

Április 30., Szeghalmi Majális XVI. Sárréti Könyvüzeneti Fesztivál, Szeghalom, Tildy utca szabadterei színpad

Április 30., Szent György-nap, Mezőhegyes, József Attila Általános Művelődési Központ

Április 30. – május 1., „UCCU NEKI PÓSTELEK!” – Pósteleki Majális Hétvége – XII. Csaba Honvéd Kupa Nemzetközi Történelmi Ijászverseny, Békéscsaba, Pósteleki Szabadidő Park

Április 30. – május 1., Városi majális, Gyula, Göndöcs-kert

II. Gyulai Kolbász- és Sódarmustra Április 1–3., Gyula

A rendezvény három napja alatt minden a kolbász, a sonka és az egyéb füstölt falatok köré szerveződik. A gasztronómiai és disznóvágás bemutatók mellett a könnyed szórakoztató programok is biztosítottak, hiszen egybekel mellett lesz játszótér, írtánc és dumaszház felpő is, míg a könnyűzenére vágyók Hevesi Tamás vagy a Dirty Slippers koncertjein kapcsolódhatnak ki. A legfinomabb termékeket versenyeztethetik is készítőik, és végül az is kiderül, ki a Sonkakirály 2011-ben.

